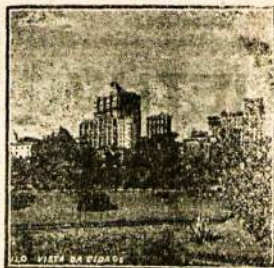

LIETUVIS

Redakcijos ir Administracijos
adresas:
„LIETUVIS“
Rua Bandeirantes, 92,
Caixa Postal, 1764,
São Paulo.

JORNAL LITHUANO
Lietuvių S-gos Brazilijoj Organas. Leidžia Spaudos D-ja „šviesa“
Prenumeratos kaina: Brazilijoj metams — 10\$000 pusei — 6\$000 atskiriems mėnesiams po 1\$000.
Užsieniu: metams — 20\$000 pusei metu 10\$000. Atsk. numeris 300 reis.

Redaguoja
I. Gaigalas

7-11 METAI.

SÃO PAULO, 1935 m. Rugpjūčio - Agosto mėn. 10 d.

NR. 32 (344)

Ž. Dedė.

Eikime vienybės keliu!

Šį sekmadienį mūsų Tėvynės laikinoje sostinėje—Kaune, prasideda viso pasaulio lietuvių kongresas. Ji suaukė Draugijos Užsienio Lietuviams Remti Valdya, tikslu, išsklaidytose po platų jį pasaulį tautos atskalose, užmegsti broliškus artimono bendradarbiavimo ryšius ir būrti, toli nuo viens kito, skirtingose gamtos, bet visuomeninės santvarkos sąlygose, gyvenančius tautos vaikus. Į vieną tvirtais ryšiais su jungtą tautinį vienetą.

Didžią žmonių išmintis sako: „Venybėje—galybė“. Tai yra obalsis, kurį gerai suprantančios tautos ir jį sekamos, ištikro pastiekė tokios galybės, kuri sužadino net ptautas pasaulio dėmesį, pagarbą joms, bei būnė.

D. U. L. R. tą obalsį taip pat gerai suprato. Ji suprato, kad vieningu ir tarpusavy giliau tautinio susipratimo jausmo tampriai rėinama tauta, yra tikriausias laidas nepriklausomybei laisvei ir visuomeniam gerbuvui. Todėl ji savo siekių pirmtinėje eilėje ir stato tą didelį ir kilnų tikslą.

Dabar pažūrėkime į mūsų kolonijos tarpusavio santykius ir į tai, kaip mes suprantame vienybės supratimo obalsį ir kiek dedame pastangų ir noro jam vykdyti. Tuo atžvilgiu mes turime rausti iš giedos. Atvykę sveturi visai svetimas mažai pažįstamas gyvenimo sąlygas, visi vienodo tikslo vedini—sau geresnio būvio ieškoti, mes visais atvejais atsukam nugarą tam vertingam vieningumo obalsiui. Partinės nesantaikos pasėta sėkla dar taip giliai įšaknijusi mūsų kolonijos kūne, kad, net ir tokiais atvejais, kada reikia parodyti daugiausia vieningumo, mes dažniausiai, gal vien tik asmenės ambicijos skatinami, keiname šykščiausį lerimą. Kada šaukiames viso pasaulio lietuvių kongresas, tautinės vienybės ryšiams sustiprinti, mes siunčiame savo atstovus, su didžiausiais puodais įvairiausių rezoliucijų tiems ryšiam griauti. Ar tai ne gėda? Ar tai nenuskaitimas mūsų visuomenės vadų, kurie ranką pridėję prie krūtinės, turėtų gerai pagalvoti, ką jie darė ir dabar daro.

Nesantaika, menkai susipratūsio visuomenė sėti yra lengva, nes tokia visuomenė yra klusni, savo vadų sekėja. Bet pažūrėkime, kokios viso to pasekos!

Mūsų išievių kolonija Brazilijoj skaitlinga, ir daug joje per jos gyvenimo 9 metus buvo galima padaryti. Bet ką gi dabar mes turime? Keliai susikivirijusias tarpusavio organizacijos, kurios net ir narių skaičiumi negali pasididžiuoti. O kiek gi jos turi turto? Seniausios ir skaitlingiausios Katalikų bendruomenė—išgverusį pianą ir vieną kitą egzempliorių baldų. „Viltes“ S-ga seną spintą ir kelis senus

instrumentus dūdų orkestrui, Sporto S-ga keletą dešėkų trofejų, žuogaus žvilgsniui padžiuginti, o kitos dar mažiau. Tiesa, S-ga ir mokyklos yra tuo atžvilgiu labai daug turtingesnės, bet ten ir vieningumas goriau buvo supratas ir dirbta su didesniu nuosirdumu visuomenės labui.

Mes džiaugiamės knygūnėmis, gražiais mokyklų pastatais ir statoma didė bažnyčia. Bet tai ne mūsų vieningo organizuoto veikimo vaisius.

Tai vyriausybės ir kitų šalių tautiečių auka ir nuopelnas pavienių žmonių, kuriuos mes, vietoj dėkingumą reikėti, dažniausiai bauriausiai šmeižia me ir purvais drabstome.

Paskui, ar daug mes galime pasigirti nuveiktą kultūros darbo dirvoje moraliu atžvilgiu? Ar surengom mes nors vieną žmonišką ir kultūringą pramogą, viešą rimtesnį auklėjamo turinio paskaitą ir t. p.

Ar pasirodėm nors kartą svetintaučiams, kad mes, skaitlingas būrys čia gyvenančių lietuvių, galime ir mo kame kultūringą darbą dirbti, kuris būtų naudingas ir kartu muonius ne tikėtai mums patiems, bet ir mūsų Tėvynėi ir šiai šaliai. Visa tai yra vaisius mūsų nesantaikos ir nemokėjimo tinkamai įvertinti ir suprasti to, kad tik vienybėje galybė.

Tas negėstinas mūsų kolonijos reiškinys, mūsų būvusių vadų buvo gerai supratas dar keli metai atgal ir buvo dedama pastangos rasti priemonės tos amžinos tarpusavio nesantaikos pitiimuisi kelią užkirsti. Tam tiks lui, 1932 metais, būvusio konsulo Dr. P. Mačiūlio iniciatyva, įsteigta „Lietuvių S-ga Brazilijoj“ su obalsiu—vienybėje—galybė“.

S-gos svarbiausiu tikslu buvo jungti visas organizacijos į vieną vienetą ir per jų atstovus ko ordinauoti ir derinti jų veikimą. Negalime sakyti, kad tos S-gos įsteigimas nedavė teigiamų vaisių. Davė ir labai daug davė, kol su ja buvo skaitytasi ir laikytasi jos ideologijos. Bet dabar, pirmajam Konsului Dr. P. Mačiūliui išvažiavus, kada neliko autoriteto, kuris savo suvatumu ir energija mokėjo visus pažaboti, su sąjunga pradėta nesiskaityti ir per tai kolonijos visuomeniškas kultūrinis darbas liko tuo Krilovo pasakėčios vežimu, kurį gerovė, lydis ir vėžys vežė kiekviens į priešingas puses Organizacijų tarpe didžiausia nesantaika: skundai, ginčai, provokacijos vieni kitų neapykanta. Patys savo tarpe susitarti ne tik, kad nesistengia, bet stačiai nenori o tie kuriems priklausyti tą nesantaika dydyti, bendrą veikimą derinti, savo šališkiu ar pasyviu laikymusi dar daugiau tą pražūtingą gaisrą kūrsto.

Visa tai matant nenoromis kila

kad jei negalėjome daug ko nuveikti iki šiol laikydamiės nors kiek būryje, tai iš jo pakrikę nei tiek nepadarysime. Praeities mūsų klaidos ir patį gyvenimo praktika iš mūsų reikalauja, kad būtumėm daugiau tarpusavyj susipratę, daugiau vieningi. Nestatykite pavienių asmenų reikalo anksčiau visos kolonijos bendrų reikalų, bet daugiau kreipkite dėmesio į tuos dalykus kurie visiems yra svarbūs ir naudingi. Mūsų kolonija skaitlinga, bet kultūringumo atžvilgiu yra daug daugiau atsilikusi net ir nuo tokių sąvajų, kaip estai, latviai ar t. p. Darbo kultūrinė je dirvoje yra labai ir labai daug, o darbininkų mažai, todėl vieningumo idė

me ir kąatsieksime? Atminkime gerai, mintis: kur gi mes taip eidami nuelsi ja turi būti mums svarbiausia. Tik eidami vienybės ir tarpusavio susipratimo keliu, pakelsime kolonijos kultūrinę ir ekonominę būklę.

A. a. Onai Malinauskienei mirus,
jos tėveliams, broliams ir sesutėms reiškiu giliausią užuojautą!
A. Gaidelis.

Išrastas lepros serumas?

Baisiosios žuonijos rykėtės lepros bacila surasta norvegų gydytojo Hanseno. Tačiau bacilos serumo, kuris galėtų Hanseno bacilą užnausti, iki šiol nebuvo ir dėl to su liga kovoti galima tik visiškai izoliuojant ligonius nuo pasaulio. Leprozoriumas, kaip žinome, yra taip pat ir Klaipėdoje.

Dabar spauda rašo, kad prancūzų

mokslininkai Waudremėris ir p lė Brun, dvejas metus dirbę norėdami izoliuoti Hanseno bacilą, yra pasiekę teigiamų vaisių. Jie pasiekė to, kad iš kultūrų gautas serumas užmušė bacilas ne tik laboratorijos bandomose stiklinėse tūtelėse, bet ir lepra sergančiuose ligoniuose.

190 km. per valandą traukiniu.

Vokietijoje darytas naujo elektros traukinio tipo bandymas. Toks traukinys bus leidžiamas Kelno—Karaliaučiaus linija ir eis 190 km. greitumu per valandą. Tuo būdu bus greičiausias traukinys pasaulyje. Juo iš Kelno į Karaliaučių, t. y. beveik per visą Vokietiją, galima bus pravažiuoti per

13 valandų. Bandymas teigiamai pavyko.

Traukinys turi cepelino pavidalą, kad tuo būdu rastų mažiausio pasipriešinimo iš oro. Traukinyje yra specialus įrengimas, kuriuo visiškai pašalinamas kratymas.

V. Smolenskas iš kelionės aplink Lietuvą sugrižo.

Šaulys V. Smolenskas, birželio 3 d. raitas startavęs iš Kauno kelionėn aplink Lietuvą, liepos 2 d. laimingai pasiekęs tikslą sugrižo atgal į Kauną. Jo finišas buvo Kleboniškiuo miške, šaulių stovykloje, kur jis buvo iškilmingai sutiktas.

Savo uždavinį V. Smolenskas atliko taip, kaip buvo numatyta: per mėnesį laiko nustatytą maršrutu prajėjo 1.500 km. Arkliai jį aprūpino jojimo mokyklos direktorius lt. Andrūnas. Arklis, vietinės veislės, atlikęs šią ilgą kelionę, tuo būdu parodė didelį išvermingumą. Jojikui tik šakiuose teko susidurti su sunkumu, kai jo bėroji Luokė sunegalavo. Ten jam teko sto vėti dvi dienas. Primant tai dėmesin, savo maršrutą V. Smolenskas tuo būdu atliko net greičiau, negu buvo numatyta. V. Smolenskas gyventojų visur buvo sutinkamas kuo nuosirdžiausiai. Morkūnė

je dzukai jojiką sutiko savo graziomis daėnomis. Pasvalyje, Papilėje ir kitur jis buvo sutiktas ir palydėtas raitininkų.

Panašios raitųjų kelionės labai populiarios yra Vengrijoje. Ten jojimo sporto draugijos kasmet ruošia keliones ilgomis distancijomis, pasikviesdamos jose dalyvauti ir užsienio jojimo sporto mėgėjus. Tokia kelionė buvo atlikta ir šiemet—300 km. distancijai. Joje tarp kitų Vengrijoje suteiktas arkliais dalyvavo ir Latvijos raitininkai: du karininkai ir du civiliai jojikai.

V. Smolensko atlikta tokia ilga kelionė, lyginant su užsienyje rengiamomis kelionėmis, tuo būdu turi būti labai aukštai įvertinta. Jo žygio gražiais vaizdais tenka tik pasidžiaugti ir pareikėti viltį, kad jis žymiai prisidės prie mūsų jojimo sporto išpopuliarinimo.

LIETUVOJE

Tolimųjų rytų lietuvių draugija.

Mandžiuke įsikūrė Lietuvos piliečių draugija. Draugijos vabą sudaro: J. Lasys—pirm., Al. Gutmanas—vicepir., Al. Šleikis—sekr., M. Eljasonas—įždin. ir kun. V. Mažonas, Rutkovičius ir Jokūbas Žiskindas nariai. Revizijos kom.: inž. V. Maculevičius, J. Žvatkauskas ir M. Markūnas. Valdybos būstinė — Harbinas.

Pakilo mirtingumas kaimuose.

Šiemet kiekv. 1000 gyventojų mirtingumas pakilo nuo 10,5 promilijų 1934 m. ligi 13,7 promilijų. Tačiau jei dėmėtinas reikalas, kad miestų ir kaimų mirtingumo rodikliai rodo, kad šiemetinis mirtingumo pakilimas vien kaimo gyventojų sąskaiton. Taip miestuose mirtingumas 1934 m. už pirmus 4 mėnesius buvo 11,5 kiekv. 1.000 gyventojų, šiemet dar mažesnis: 11,0. Tuo tarpu kaimuose mirtingumas už pirmus 4 mėnesius 1934 m. buvo 10,3 kiekv. 1.000 gyventojų, šiemet jau pakilo net ligi 14,1 kiekv. 1.000 gyventojų.

Žurnalistas į Pasaulio Lietuvių I Kongresą.

Į Pasaulio Lietuvių I kongresą atvyksta užsienio visų lietuvių dienraščių ir stambesnių savaitraščių atstovai iš Šiaurės ir Pietų Amerikos, Anglijos ir Latvijos. Kongreso metu įvyks Pasaulio lietuvių žurnalistų konferencija.

Iš kokių valstybių lietuviai suvažiavo į kongresą.

Į viso pasaulio lietuvių kongresą, kuris įvyksta nuo 11—17 d. rugpjūčio mėn. Kaune, atvyko lietuvių atstovai iš šių skaitingos lietuvių kolonijų: Latvijos, Vokietijos, Anglijos, Prancūzijos, Šiaurinės Amerikos Valstybių, Brazilijos, Argentinos, Urugvajaus, Mandžurijos, Afrikos, Ispanijos ir kit. Daugiausia į kongresą atstovų atsiuntė Š. Amer. Valstybių lietuvių organizacijos.

Be įgaliatų kongrese dalyvauti asmenų tą patį progą į Lietuvą suvažiavo ir šiaip daug užsienio lietuvių.

Pakeistas Raudonojo Kryžiaus draugijos instatymas.

Ministerių kabinetas naująjį instatymą jau priėmė. Liet. Raud. Kryžius turės ruošti galtingesnius seseris, akueres ir kitą pagalbinių personalą. R. Kryžiaus veikla prižiūrės vidaus reikalų ministeris. Kilus karui arba paskelbus kariuomenės mobilizaciją, Raud. Kryžiaus draugija pereis karo vadovybės valdžion.

Nauja Maisto valdyba.

Pereitą savaitę buvo Maisto akcinių suvažiavimas. Paaikėjo, kad šiais metais in Angliją bus galima in vežti dar mažiau, būtent apie 160.000 bekonų. Išrinkta nauja Maisto valdyba: Jonas Tallat-Kelpša, Apolinaras Vienožinskis, Juozas Matūkas, Tadas Chodakauskas, Povilas Dagys ir Antanas Repšys. Revizijos komisijon išrinkti: A. Danta, K. Sruga ir P. Šalčius. Dabar Maisto pirminiku yra Jonas Tallat-Kelpša.

Sudaryta Jaunosios Lietuvos Taryba.

Jaunosios Lietuvos vyriausias mecenatas ministeris pirmininkas Juozas Tūbelis, kuris einant s-gos instatais yra ir Jaunosios Lietuvos s-gos tarybos pirmininkas, in Jaunosios Lietuvos s-gos tarybą pakvietė šiuos asmenis: švietimo ministerį prof. J. Tonkūną, susisiekimo ministerį inž. J. Stanišauskį, vidaus reikalų ministerį pik. Stp. Rusteiką, K. Šakenį, kariuomenės vadą gen. št. pik. St. Raštikį, Jaunosios Lietuvos s-gos garbės narius: vyriausią kariuomenės kapelioną kun. Vl. Mironą ir prof. Iz. Tamošaitį, Kauno burmistą Ant. Merkį ir teisingumo viceministerį Ant. Dreviską, korporacijos Neo-Lithuania filitierių s-gos pirmininką. In šią tarybą, pagal s-gos instatus, savaimė inaina ir s-gos vadas B. Grebliauskas.

Vidaus paskolos laktų pirkimas pratestas.

Pačiomis paskutinėmis dienomis

norinčių vidaus paskolos laktus pirkti atsirado labai daug. Daug pirke, bet nemaža buvo ir tokių, kurie dėl techniškių kliūčių jų nusipirkti dar nesuspėjo. Prie to, aišku, prisidėjo ir dvi šventosios dienos, kuriomis bankai ne veikė. Visą tai turėdamas galvoje, finansų ministeris, norėdamas duoti galimumo praktiškai parodyti savo gerą valią, ir parodyti dėl techniškių kliūčių nesuspėjusiems, 4,5% vidaus paskolos laktų pirkimą nutarė vienam mėnesiui pratęsti. Tuo būdu dabar laktus pirkti galima ligi rugpjūčio 1 d.

Lietuva žemės ūkyje pasiekė didelio progreso.

Dalyvavęs Baltijos valstybių kooperatininkų kongreso Klaipėdoje lietuvių «Konsumo» bendrovės pirmininkas Keivietis Briva Zeme toliau pasakoja savo įspūdžius apie Lietuvą. Jis sako, kad Lietuvos žemės ūkyje ir kooperacijoje pastebimas didelis progresas. Tai liudija pakeliui matytos pavyzdiniai įrengtos pieninės, bekonų eksporto fabrikai ir gražios kooperatyvų krautuvės. Ekonominio gyvenimo plėtimasis eina į priekį ir jam teikiama didelė parama. Svarbiausi uždaviniai žemės ūkio gaminius realizuojant uždėti kooperatyvų organizacijoms, kurias kreditais ir kitais būdais žymiai remia vyriausybė.

Kiek yra mokesčiais apdėtos žemės

Visoje Lietuvoje mokesčiais apdėtos žemės yra 4.098.853,33 ha, o neapdėtos 165.521,25 ha. Valstybinių vandenų yra 48.001,66 ha. Toji žemė rūšimis paskirstyta taip: I rūšies žemės yra 218.648,60 ha. II — 959.081,07 ha. III — 1.604.757,24 ha ir IV — 1.268.364,76 ha. Čia neįtraukti valstybiniai miškai ir geležinkelio žemės, už kurias valst. mokesčiai nemokamas. Taip pat neįtrauktos valst. miškų administracijos beneficijos, už kurias mokesčiai moka miškų d-tas. Žemės mokesčio metinė suma siekia 17.277.033,52 lt.

Siūlo didesnes bausmes už chuliganizmo nusikaltimus

Teisingumo ministeris išleido įsakymą apylinkės teismams, kuriame nurodo į gyvenime įsigalėjusį paprotį ne

sisikalyti su viešosios tvarkos taisyklėmis. Padažnėję nusikalstamieji išsiokimai, triukšmavimai, muštynės, žalos darymas tyčiomis ir kiti panašūs nusikalstamieji darbai yra daugiausia to papročio padariniai. Tatal yra didelė piktybė, su kuria reikia griežtai kovoti. Bet, esą, pastebėta, kad už tuos darbus teisiameji asmenys dažniausia gaus mažesnes bausmes. Be to, ir ty darbu bylos, atėjusios į teisumą, sprendžiamos ne tuojau. Tas ne vieną dar labiau padaršina nusikalsti ir kovą su piktybe daro nejuoauomą. Ministeris pasiūlė apylinkių teismams minėtų nusikalstamųjų darbų bylas spręsti skubiai ir bausmes už juos skirti didesnes.

Apdovanoti ordinais, bet nuteisti, turi juos gražinti.

Lietuvos valstybės ordinu, medaliu ir kitų pasižymėjimo ženklų įstatymu yra nustatyta, kad ordinų kavaliariai arba medaliais ir kitais pasižymėjimo ženklais apdovanoti asmenys, kuriuos teismas nubaudžia bausme, susijusia su pasižymėjimo ženklų netekimu (Baudž. Stat. str. 28), nustoja pirmybybiu, teikiama ordinais, medaliais arba kitais pasižymėjimo ženklais ir išbraukiami iš apdovanotųjų skaičiaus. Teisingumo ministeris įsakė apeliaciniam rūmams, apygardos ir apylinkės teismams, kad apie šiuos teismo pasmerktus asmenis pranešų ordinų kanceliariui. Pasmerktieji asmenys kanceliariui turi gražinti apdovanojimo dokumentus ir gautus garbės ženklus.

Į Maskvą vyksta medicinos profesoriai su dekanu prof. Lašu priekšaky.

Įvyktantį rugpjūčio 9—17 dienomis Maskvoje ir Leningrade tarptautinį fiziologų kongresą vyksta iš Lietuvos 8 žmonių delegacija. Delegacijos dalyvauja Medic. fakulteto 6 atstovai: dekanas prof. Lašas, prof. Kuzma, doc. Zubkus, prof. Dančakovienė, asist. Šapauskas ir asist. Gasiūnas, o ne iš uni-versiteto — dr. Laurinavičius ir dr. Minginas.

J. Grušas.

Pabučiavimas.

(Tąsa.)

— Kur visą savaitę buvai, mano, brangioji raganele, — kalbėjo nutukęs, bet judrus vyras, — argi nežinai, kad aš noriu tave matyti du tris kartus per savaitę.

— Tris dienas pas daktarą Lapinską skalbinius ploviau.

Didelėmis rankomis suspaudė jos liemenį ir ėmė juoktis suauklesniu už kruopas juoku.

— Skalbinius plovei? O tai prastas, po velniais! Daug uždirbai, matyt.

— Kaip daktaras gražiai gyvena! Kokie kambariai!..

— Daktaro, o ne tavo kambariai, kvaila galvelė!.. Po penkis litus už dieną gausi? Nemažiau?

— Galėtum tiek duoti!.. Juk ir namai jo paties.

— Sakyk gi kiek uždirbai? — pyk telėjo nutukęs veidelis.

— O kam tau reikia žinoti?

— Na ve, kipsa! Juk aš tavo globėjas... Rūpinuos, suprant! Turiu rūpintis. Be manęs pražūtum su visais savo vaikais.

— Tris litus.

— Meluoj! — Nemeluoj.

— Parodyk.

Išėmė iš jos apsiausto kišenės nosinėle skeptaitė, storais bet trumpais pirštais atmezgė mazgelį.

— Keturi... Tiksliai Gražiausiai!..

— kraipė galva, gudriai šypodamasis.

— Matyt švaka darbininkė iš tavęs, žvirblėli. O pas mane tai: «Dukrelės marškinėlių neturi!.. Reikia malkų, šalta... uti-ti». Kas kart vis mažiau uždirbi. Ar pagalvojai apie tai, bobute? Aš tavo globėjas, turiu šį tą pasirūpinti, tur-u, tur-u!..

— Prašiau daktaro nors šėsių, bet jis sako, kad dabar labai pigus darbininkas. Sako, jei duodi valgyti, tai ir už litą dirba, o kartais vien tik už valgį. Ir man nenorėjo duoti daugiau kaip tris. Tą litą dar išprašiau.

— Išprašei? — sublizgėjo rudos akutės. — O daugiau niekur neišprašai?

— Ko neišprašau?

— Na šiaip kartais, žvirblėli mano, padoresniam vyriškiui taip mirkt viena akute, mirkt kita... — ir jis ranka, veidu ir akimis parodė kaip visą tai daroma!..

— Atstok! Jei taip... Manai, kad aš... ir su kitais.

— Na gerai mano spurgeli, gerai. Už tai tave ir myliu... Kitai neduočiau nė cento.

Valandėlę žiūrėjo į ją rudomis akių ugnimis.

— Taip... už tai ir myliu...

— Ką tu... geriau pasikalbėkim.

* * *

Jis gulėjo sofoje ir rūkė papirusą. Ji sėdėjo šalia. Ilgai tylėjo. Ištiesęs ranka, paglostė jos skruostą ir nusisypsojo.

— Ve, mano žvirblėli.

Vėl tyl.

— Galėtum ir atsikvėpti, galėtum... Galėtum ir nebeplauti skalbinium... kurį laiką.

— Man nesunku. Kad tik daugiau uždirbėčiau.

— Koks padarumas! Oj, oj, o! Keturi liteliai per tris dienas — karališkas uždarbis! O keturis šimtus iš kar to nenorėtum paimiti, kvailas žvirblėli!

— paskutinio šakinio žodžius kiekvieną atskirai išdėstė, kaip sidabrą ant lėkėtės.

Jos kaklas pasitempė, o pečiai gužtelėjo.

— Už ką? Kaip?

— Jau senė bėga, matau, bėga... Laime pati atėjo, girdi, laimuzė tiesia ranka. Aš, jūsų globėjas, tuo pasirūpinau. Dabar sakyk, kuo man atlyginai, paukštelė! — a?

— Aš netko dar nežinau. Sakyk gi pagaliau.

— Keturi šimtus, pamanyk, keturi šimtus gausi už tai, kad savo Kos-

tel geresnį gyvenimą parūpinsi.

Sapno šypseniu lūpose ir nustebimo pilnomis akimis žiūrėjo, negalėdamas žodžio ištart. Geresnis gyvenimas jos dukterei ir keturi šimtai litų atrodė, kaip turtingas rudens sodas. Bet kažkokia baiminga nuojauta virpėdama veržėsi iš gilumos ir vertė abejojti. Sekė jo veidą su skundu akys: „Tik ne kankink, būk geras, padėk, neprazudyk. Jei kas tikrai gera — visa mums duok“.

Jis traukė papiruso dūmus ir žiūrėjo į numestus prie stalo batus. Atsikėlė, paėmė tuos senus trantus, nunešė į kampan ir su pagarba pastatė. Tą darbą atliko su tam tikru išdidumu, saikingumu, tarsi tai būtų buvusi svarbi dalis to baimingos paslapties. Paėmė kėdę, apžergė, užsirikė naują papirusą ir pasirėmė į aukštą kėdės atlošą.

Lūpa jau dreba mano žvirblėliu, dreba... Reikia turėti galvą tokiems dalykams atrasti!

— Na vel... — sudejavo moteris.

— Matai, aš tavo vaikais, rūpinuos kaip tėvas. Argi netiesa? Tavo vyrelis taip gal ne... Nors tu jį ir atsimeni ir giri. „Kaip jis mokėjo groti armoniką, ai, ai, ai!“

Jos veidu perbėgo pykčio šešėlis. Buvo besižiojanti šurkštesnį žodį pasakyti, bet jis vėl tarė:

— Į Kauną buvo atvažiavęs cirko agentas. Žinai, kas yra cirkas — a?

— Rodos, kad žinau.

— Tai mat, cirkas toks, kur daug

Vietos lietuvių gyvenimas.

GARBINGAS SVEČIAS, ATSARG. GENEROLAS P. T. DAUKANTAS SĄO PAULE.

Šiomis dienomis yra atvykęs į S. Paulo, asmeniniai reikalais, p. generolas T. Daukantas, ovis generelinis konsulu Rio de Janeiro ir ešes pareigas Lietuvos atstovo Pietų Amerikoje su buveine Buenos Airese.

1934 m. gruodžio mėn. išeidamas iš Užsienių Reikalų Ministerijos tarnybos, buvo vienas išvykęs Lietuonai palikdamas šeimą Brazilijoje, nes klimato atžvilgiu parvykti su mažom dukrelėm žiemos metu buvo neįmanoma.

Dabar, sugrįžęs pasiminti šeimos, pasinaudodamas progą laukėsi taipgi Urugvajų ir Argentinos, kur ypatingai en tuzastiškai, kaip kolonijos, taip ir draugų bei kolegų buvo sutiktas priimtas ir palydėtas. Visa lietuviška Argentinos bei Urugvajaus spauda palankiausiai atsiliepa, kaip apie būvusį atstovą, kuris savo taktiku, patriotiškumu ir giliu supratimu išėvijo, bei vėlybės reikalų įsigijo tą gilią užtarnautą pagarbą, kuri ir buvo pareikšta laikė jo paskutinio vizito Argentinos ir Urugvajui. Gal tai yra vienas iš labiausiai nusipelnusių lietuvių žmonių, kurį gerbia visa lietuvių visuomenė, kaip gilią politiką, jūros ir karo reikalų žinovą ir mokslo vyrą. Šiais klausimais beabė jo jis dar daug patarnaus ir atneš naujos mūsų Tėvynei.

Gerb. ats. gener. T. Daukantas grįžta Tėvynei š. m. rugpjūčio m. 13 d. pasiėvėsti mokslui, nes yra pakviestas V. D. Universiteton, kaip profesorius geografinis katedrai gamtos matematikos fakultete.

Mes Sāo Paulo ir visos Brazilijos lietuvių kolonija linkime generol. T. Daukantui, pontai ir dukrelėms, mus apleidžiant ilgesniam laikui, geriausias klotes jų asmeniniame, valstybiniame ir visuomeniniame gyvenime, neužmirštant ir mūsų tolimoje Pietų Amerikos padangėje.

Tautietis.

GRAŽIAI SUTIKO MOK. E. PAŽĖRA.

Gautomis iš Lietuvos žiniomis, Vysk. Motiejaus Valančiaus v. mokyklos Sāo Paule mokyt. Ed. Pažėra, kuris 5 d. liepos mėn. išvyko į Pasaulinį lietuvių Kongresą, Kaune buvo sutiktas labai gražiai. Apie jo atvykimą buvo pranešta per radio ir plačiai rašoma «Lietuvos Aids».

Mokyt. Ed. Pažėra yra pakviestas kongrese ir kitur skaityti keletą referatų.

Labai mes džiaugiamies, kad mūsų kolonijos atstovai taip gražiai priima Tėvyneje ir kartu tikimies, kad jie mūsų reikalus tinkamai nušvies.

KUN. JANIULIONIS ATVYKS Į BRAZILIJĄ.

Iš patikimų šaltinių teko sužinoti, kad mūsų kolonijos lietuvių katalikų reikalais rūpintis atvyks į Braziliją kun. Janiulionis, kuris yra dabartiniu laiku Argentinos lietuvių kolonijos kapelionu. Kaip greit jis žada atvykti, dar tikrų žinių nėra.

KAM KELTI NESANTAIKĄ.

Moka. Patašė Dr. V. Kudirkos vardu lietuvių pradž. mokyklai Mokoje gana erdvius ir visais atžvilgiais patogius rūmus, jose rado sau prieglaudą ir toje rajone esančios lietuvių tautinės organizacijos. Sporto Sgāi «Lithuania» Moko skyriui buvo leista naudotis dviem apatyniame aukšte esančiais kambariais, už kuriuos ta organizacija mokyklai mokėjo kas mėnesis po 40\$000. «Vilties» sąjungos to pat re

no skyrius naudojosi savo veikimui abiem salėms. Kol santykiui tu dviejų organizacijų tarpe buvo geri, sugyvenimas ir veikimas buvo darnus, viskas ėjo gerai ir mokykla iš to turėjo gražaus pelno, nes organizacijos rengdavo pramogas, kurių gaunamo pelno dalis eidavo į mokyklos kasą. Bet štai Konsului išvykus tarp organizacijų prasiėdėjo nesugyvenimas, kurio priežastimi buvo p. Konsulo išleistavės.

Tarp organizacijų kilusi nesantaika juo toliau, vis daugiau aštrėjo, nes ir mokyklos T. K. tas savo šališkumu, padėjo tai nesantaikai daugiau bujoti. Visa tai, žinoma labai negeistiškai reikiama kurių, veik vieny siekių organizacijose, neturėtų būti. T. K. tas, kuriam tos organizacijos labai daug padeda taip sunkiame mokyklos išlaikymo darbe, vietoj to, kad joms kliudytų, turėtų dargi jų veikimą derinti ir joms padėti.

Mokietis.

VILTIEČIU VIEŠAS VAKARAS LEGA LAMBARDOJ.

Š. m. rugpjūčio mėn. 3 d. šeštadienį B. L. J. S-gos «Viltis» V. Belos skyrius, statė didelį italų «Legā Lambardo» salėj viešą vakarą. Vakaras buvo gerai išreklamtuotas, todėl ir žmonių, kaip lietuvių taip ir brazilų buvo labai daug. Vakarą programą, taip pat buvo gana įvairi:

Suvaldinta 3 v. komedija «Modernioji kaimo moteris», vėliau bokso rungtynės, kuriose dalyvavo lietuvių ir brazilų boksininkai.

Vaidinimas pavyko pušėtinai, maityti vaidintojai mažoka laiko skyrė priėrengimui. Bet reikia pasakyti, kad žiūrovams patiko. Dar daugiau patiko boksas, kur ir juodi ir balti viens kitą smugiais vaėšino.

Vakaras tęsėsi iki 4 val. ryto ir praėjo labai tvarkingai ir gražiai.

Buvęs.

PRANEŠIMAI.

Šio pranešama Sporto S-gos «Lithuania» Moko skyriaus narių žiniai, kad ateinantį penktadienį, rugpjūčio mėn. 16 d. Dariaus ir Girėno v. salėje įvyksta skyriaus narių visuotinis susirinkimas.

Susirinkime bus svarstoma labai svarbūs organizacijos reikalai, todėl visus narius ir prijauniančius praėno dalyvauti. Apart to bus skaityta labai įdomi paskaita.

Valdyba.

Praneėu «Lithuanijos» Moko skyriaus futbolistams, kad šį sekmadienį rugpjūčio mėn. 11 d. įvyksta su «Atletica da Moėca» klubu futbolo rungtynės. 9 val. ryto įvyksta jaunesniųjų futbolistų rungtynės su «Juvenil Atl. da Moėca», o 2 val. p. p. su to paties klubo komandomis, «Lithuanijos» suaugusiųjų komandų. Visi žaidėjai, pirmą nustatytą laiką, renkasi savo patalpoje.

Sporto Vedėjas.

Šio pranešama visiems sporto sąjungos nariams, kad bėgimo ir lengvosios atletikos treniruotės įvyksta antradieniais ir penktadieniais su tren. St. Ziėkum. Šokimo į aukštį ir rutulio stumimo pirmadieniais ir treėdieniais Ketvirtadieniais laėvi užsiėmimai k. a. ping-pongas, šachmatai ir kit.

Sporto Vedėjas.

Italijos -- Abisinijos ginčas.

Kad išspėsti Italijos ir Abisinijos ginčą ir išėvgti galimo tarp tų dviejų šalių karo, Zenevoje tam reikalui aptarti buvo suėauktas specialus Tautų Sąjungos pasitarimas. Rugpjūčio 3 d. įvyko paskutinis posėdis kuriame buvo priimtos dvi rezolucijos. Svarbiausia politiniu atžvilgiu yra antra rezolucija kurioje Tautų Sga prižada susirinkti 4 d. rugėėjo mėn. kad vispusiškai aptarti susidariusią tarp Italijos ir Abisinijos padėtį. Pirmą rezolucija kalba apie visas smulkmenas dėl susitaikymo. Čia Tautų Sąjungos padarytus nutarimus, kad sprendimo komisiją jokiū būdu nekels klausimo, kieno teritorijoje randaėsi Uatualas — vieta, kurioje įvyko pirmas incidentas dėl kurio ir kilo, dabartinis ginčas. Ten nusakoma, kad bus kaėbama tik dėl to incidento kilusio nesusipratimo.

Abisinijos atstovas vieėai pareiėkė kad jis tautų sgaė visiškai pasitiki ir koks jos sprendimas nebūtų, bus Abisinijos priimtas. Italijos gi pareiėkė, suėiekė tik su pirmą rezolucija, bet

dėl antros jis savo balso negalis duoti.

Tas viskas reiėkia, kad nieko konkretaus nebuvo nuveikta ir ginčo išėprendimas atidėtas iki 4 rugėėjo, o tuo tarpu bus ir toliau ruėšiamasi karui. Ben drai imant padėtis susidariusi tokia, kad Italija nori žut būt užkaruoti Abisiniją kad anot Musolinio, apsaugoti dabartines italų kolonijas iš Abisinijos pusės. Bet tikrumoje, tai ju tikslas užgrobti Abisiniją ir tokiu būdu praplėsti kolonijas ir atitaisyti tą skriaudą, kurią jai padarė santarvininkai po didžiojo karo. Kaip žinoma po karo, visos kolonijos buvo padalintos tik tarp Anglijos ir Prancūzijos.

Anglija gi prieėinga tokiam Italijos nusistatymui, nes jei Italija užgrobtų Abisiniją, Anglijos interesai Afrikoje labai nukentėtų. Todėl Anglija ir deda visas pastangas, kad karo išėvgti.

Abisinija būdama Anglijos uztaria ma, visą savo viltį deda Tautų Sgai. Ji tikrai žino, kad Anglija jos jokiū būdu neapleis.

Vokiečiai nepatenkinti.

Vokiečiai labai nepatenkinti, kad dabartinis Lietuvos universiteto rektorius Prof. Koemeris pakviestas į Sorbonos universitetą, Francijoj, laikyti paskaitas apie Klaipėdos krašto teisę. Laikraėstis «Koenigsberger Allgemeine

Zeitung» tuo labai piktnasini, ir sako, kad labai keista, jog Paryžiuje manoma, kad dėl to tik, kad suprasti vokiečių teisę, tam dalyui išaiėkinti būtina reikėjo Lietuvio juristo.

Būvusios Graikijos revoliucijos atgarsiai.

Graikijos saloje Kretoje kilo didelis streikas, kuris taipogi buvo palaikomas venizelistų grupės. Maėstas kio Herakleone, kuriame sukilo apie 4000 darbininkų. Graikijos vyriausybė davė griežtą įsakymą imtis visų galimų priemonių sukilimui nuslopinti. Susidurime tarp policijos ir maėstaininkų su

žeista apie 100 žmonių. Vyriausybė buvo įsakiusi nekuriems karo laivams ir lėktuvams skubiai vykti į sukilimo vietą ir naikinti sukilėlių apimtą miestą. Jei jie nepasiduotų. Bet to griežto įsakymo neteko vykdyti, nes Kretos igulius komendantas ir savo jėgomis sukildurime tarp policijos ir maėstaininkų su

Ka komunistai nutarė VII kongrese.

Būvusiam Maskvoje VII viso pasaulio komunistų kongrese kovai su buržuazija ir pasaulinės revoliucijos įvykdimui numatytos septynios veiki moinėms. Įdomiausias ir pavojingiausias yra penktas punktas, kuriame atsižvelgiant į tai, kad visi iki šiol vartoti būdai neturėjo pasisekimo, numatyta veikti tiesiog į buržuazinio, faėistinio ir dvasinio pobūdžio jaunimo organiza-

cijas. Tam tikslui siekti nutarta visai komunistinei jaunuoemenei stoti nariais į minėtas organizacijas ir aktyviai skleisti savo idėjas tarp jaunuolių, kad tokiu būdu organizuoti iš jaunuoemės pliatų antifaėistinį frontą. Kad neiėšaukti įtarimo ir pasekmingai dirbti, įsakyta, kad jaunuoliai komunistai jo kiū būdu negali priklaėstyti organizacijoms grynai komunistinio pobūdžio.

ėilinis komunistu išėisokimas.

Brukselis. Laėke pasaulinės parodos, kuri dabar vyksta Briukselyj, komunistai minėdami įstojimą į Didįjį Karą dieną italų paviljuone suruoė demonstraciją, nėva protestuodami prieš

Italijos politika su Abesinija. Sankdami «Salinkaras!» komunistai nuplėė nuo sienos ir sunaikino Muolinio paveikslą. Policija greit išėiklaidė demonstrantus ir daugumą jų suėmė.

Lietuvos Užsienių Reikalų Ministeris keliauja po Vakarų Europą.

Lietuvos užsienių reikalų ministris S. Lozoraitis, naudodamasis savo atostogoms, dabar keliauja po Vakarų Europos valstybių sostines. Liepos m. pradžioje jis aplankė Paryžių ir Londoną.

na, kur matėsi su atsakomiausiais prancūzų ir anglų politikais. Po to jis dar lankys Italiją ir Šveicariją ir kitus kraėtus. Ministerio Lozoraitio kelionė truks apie mėnesį laiką.

Surado naujas salas.

Rusų laivas — ledlauėis «Malygin» kuris šiuo laiku raudasi kelionėje po Šiaurės vandenyną, radiotelegramomis

praneėė, kad jis 30 d. birželio į rytus nuo Naujosios Žemės atradė iki šiol visiškai nežinomų salų grupę.

Istatymas prieš turtuolius.

Amerikos Atstovų Rūmai 282 balsais prieš 96 priėmė įstatymą, pagal kurį bus apdėti aukėtais mokesniais tur

tuoliai iš ko žinoma bus gaunamas didelis pelnas. Tas įstatymas perduotas baėsavimui į Senatą.

Pietų Amerikos Lietuviai!

Visus Pietų Amerikos Lietuvius sveikina mažas būrelis lietuvių, kurie yra iš Latvijos pakviesti į Lietuvą pa vasaroti. Už tai mes esame dėkingi Draugijai Užsienio Lietuviams Remti. Mes ištariam Jums didelę užuojautą, kad Jūs Amerikos lietuviai negalite vie šėti mūsų tėvynėje — Lietuvoje. Mes esame mažas būrelis lietuvių, apie tris dešimt vaikų. Mums yra visoms malonu, kad galim linksmintis ir gyventi Lietuvoje, bet, dar mes po Lietuvą ekskursuojam ir lankom istoriškas vietas. Mums čia yra taip gerai, kad daugiau nenorim važiuoti į savo ankščiau gyvenančius vietas. Mes čia jaučia mes, kaip savo namuose, nes užsieny nėra tokia didelė tėvynės meilė. Tėvy nę gražu gyventi, kad būtų ir netur tingiausias žmogus. Ir mes tokie beveik ir esame, nes turtingesnius Draugija nekvieta viešėti Lietuvoje. Mus čia valgidina labai gerai, net penkis kartus į dieną, maudomes Lietuvos didžiausioje upėje — Nemune. Gražu, gražu mūs Lietuvai.

(Pasirašė) L. Rapytė, K. Gžimauskas, K. Markevičius, L. Kabakas, J. Grauzinis, J. Marcinkevičius, K. Bugavičius, A. Balčiūnas, G. Ratkevičiūtė, A. Stonis, V. Truškauskas, Gineika, P. Grigaliūnas, B. Jacevičius, S. Pranckūnaitė ir L. Kežulytė.

Lietuva, Gelgaudiškis,
birželio mėn. 26 d. 1935 m.

Žiupsnelis informacijų žemdirbiams.

Paskutiniu laiku Brazilijos Lietuvių kolonijoj dažnai kalbama kolonizacijos reikalu ir nemažai skaičiaus mūsų išėvų ieškoma sau vietų, kur galėtū apsigyventi ant ūkio ir tuom verstis. Tos pat nuomonės ir aš buvau ir taip

pat ieškojau kur prieinamesnėms sąly goms įsigyti sklypelį žemės, kad savo rankomis ir tik sau dirbti. Daug tel ravausi ieškojau ir pagaliau apsisistojau kolonijoj Nucleo, už Itararė netoli Itaparangos. Apie šią vietą, noriu ir sa vo tautiečiams paduoti kiek smulkes nių ir tikrų žinių.

Kolonija Nucleo randasi tarp upių Itararė ir Rio Verdi nuo gelžkelio 35 kil. atstume. Iš São Paulo važiuoti ga lima Sorocabano linija bei autobusu per Itararė, kuris eina iš São Paulo kas antrą dieną ir kainuoja į vieną ga lą 20\$000.

Ši kolonija yra Agrikultūros De partamento žinioje ir pradėta kolonizuo ti prieš keturis metus. Dabar koloni joj gyvena 400 kolonistų, ir dar apie 200 sklypų yra laisvų.

Žemės parduodama sklypais po 10, 15 ir 20 alkerių, išsinokėjimui, dešim čiai metų, pradžioje įnešant 10% bendros sumos ir tik šeimyniniems žmo nėms.

Žemės spalva šviesi su priemaišu raudono molio. Paviršius kiek kainuo tas, nuotakis ir visi sklypai taip iš laikyta, kad prieina prie viedak neiš džiuvamų upokėlių.

Auga: vata, rugiai, kviečiai, mie žiai, avižos žirniai, bulvės, ryžiai, faso linai, tabaka ir kit.

Senesni kolonistų patiektomis ži niomis, derlius esat toks: vatos alkeris praeitais metais davė vidutiniškai 400 arobų, šiais metais kiek mažiau. Rugiai davė 30 grūdų. Neblogesnis derlius bu vo ir kitų javų.

Vidury kolonijos miestelis Barão de Antonina, kuriame yra 2 kraut. baz nyčia, mokykla ligoninė, vaistinė ir gydytojai kurie kolonistams nemokami Yra vatos fabrikas ir lempjuvė.

Vietos rinkos kainos liepos mėn. pabaigoje buvo tokios: rugių 1 kil. — 600 reis, avižos — 500 rs. feižono maišas — 30\$000, ryžių — 18\$000, bulvių — 25\$000, vatos aroba — 22\$000, kiauuli nos — 20\$000, kukurūzų karosa — 90\$000.

Šioje kolonijoje gyvena šie lietu viai: P. Klimaitis, J. Doninas, A. Sia vinskas, P. Čoponis, A. Meškauskas, P. Maksimavičius, V. Parlokas, August taitis, ir keletas kitų, kurių pavardžių neteko nesužinoti.

J. Adžauskas.

A. K. J. Č.

Pasivumas -- jo priežastys ir reikšmė.

Pasivomas faktinai yra visų blogybų priežastis. Žinoma, nekalbėsime čia apie pasivumą tų žmonių, kurių to pasyvumo priežastimi yra žmogaus fiziologiniai trukumai, bei nesveikata. Čia kalbėsime, tik apie pasivumą kai kuriose mūsų kolonijos gyvenimo srity se, nes tai yra mums opiausi klausimai.

Pirmiausia padalinšime mūsų kolonijos visuomenę į dvi dalis. Viena ne skaitlinga grupė žmonių, dirbančių inte lektuali darbą, į kuriai faktinai priklauso ir vadovavimas kultūriniam kolonijos veikimui. Kita dalis skaitlinges nė, tai visi kiti piliečiai, dažniausia fi zinio darbo darbininkai.

Panagrinėkime smulkiau pirmajų ir antrųjų tarpusavio santykiavimą. Jų morales pareigas kolonijoj kultūrinį moralinį ir kitokio pobūdžio kolonijos auklėjimą, mūsų išėvų spaudą ir kitus opesnius mūsų gyvenimo klausimus.

Intelektuali darbą dirbančių dar bininkų mes savo kolonijoj turime tiek mažai, kad ant pirštų juos galima sus kaityti. Todėl jie ypatingai turi sukau pti visas savo jėgas, kad įstengtū atlikti savo tiesiogines pareigas ir likusį lai ką panaudoti, kolonijos kultūriniam darbiui. Žinoma, toks darbas be pasiš

ventimo yra neįmanomas, o tatau ir yra svarbiausia. Jei jau darbininkas, dir bąs intelektualų darbą pasilieka vien tik prie tiesioginių savo pareigų, kokian ten nebūtų sumetimais, jis jau savo pa sivumu darosi lygus molio Motiejui. Čia žinoma kalbu tik apie asmenis apmoka mus iš Valstybės izdo, nes iš kitų rei kalauti neturim nei moralės, nei juridinės teisės ir tie kiti jei pasišvenčia ben dram kolonijos darbiui, tai tik turėtu mēm būti dėkingi jiems už tai.

Ar yra mūsų kolonijoj tokių, kaip kad čia išsireiškia molio Motiejų ir jei yra, tai kas jie tokie, aš neišrodinėsiu, nes ir jie, ir pati kolonija gerai žino, kas yra pasišventęs kolonijos darbui ir kas ne. Vien tik ta reik pasakyti, kad tokių žmonių, mūsų kolonijoj, kur labai ir labai reikalingos intelektuales pajėgos neturėtų būti. Visas kultūri niam darbiui vadovavimas turėtų pri klausyti tiem žmonėms, kurie tą darbą dirbdami mokėtų jamu pasišvesti, atsi duoti su nuoširdumu, tik žinoma, nepa naudojant jo savo asmeniškoms tiks laus: kaip garbės troškimas ar mora lijo, bei materialio neužtarnauto at pldo ieškajimas.

Bet visgi kartais tenka apgailės

Red. Labai būtų pageidaujama, kad ir iš kitų vietų lietuviai kolonistai apie savo gyvenimo sąlygas patiektų smulkesnių ir tikrų žinių, kas žmo nės užinteresuotoms žemės ūkiu be abejonės bus labai naudingos.

Tik gaila, kad šios žinutes auto rius nepažymėjo žemės kainos ir reap rašė smulkiau pirkimo sąlygų.

Margumynai.

PER VALANDĄ PASTATOMI NAMAI.

Švedijos rinkoje pasirodė „gatavi namai“, kurie gali būti pastatyti bet kurioje vietoje per 2-3 valandas ir jiems įrengti nereikia nei vienos vie nies. Šių namų išradėjas — Dzerhol mas. Jo sandėlyje yra grindys, sienos ir lubos atskirais gabalais, kurie gali būti sujungti ypatingomis kniedėmis.

Pirkėjas turi pranešti, kokio dy džio namo jam reikia, ir fabrikas tuoj pristato jam reikalingą sienų, lubų ir grindų kiekį. Gabalai sujungiami per keletą minučių. Namų dalys susideda iš kelių sluoksnių: asfalto, valloko ir presuotų šiaudų, kurie eina šilumos izo liatoriumi. Nauji namai smarkiai per kami fabrike ir pastatomi vietoje dažniausiai pačių savininkų, nes tokia na mo statyba — lengvas ir malonus dar bas. Trys vyrai gali įrengti nedidelį namuką per valandą.

KADA SAULĖ VARYS MOTORUS?

Kolumbijos universiteto profeso rius, Caldveil, neseniai pareiškė, kad saulės energijos ant paprasto automobi lo kranta tiek, kad ją panaudojus, jos pakaktų tokį automobilį varyti viduti nišku greitumu. Ant garlaivio dėnio kranta tiek saulės energijos, kiek nega li pagaminti jo mašinos. Panaudojus saulę, kuri kranta ant trobos stogo, jos energijos pakaktų virimui, kepinim, skabinimui, šivimui ir visų trobesių apviešimui visai savaitei.

Kitas Amerikos mokslininkas, Mac Duogal, yra pareiškęs, kad saulės ener

gija, kuri nuolatos kranta į žemę, turi 250.000.000.000 arkljo jėgų. Spinduliai, kurie kranta į vieno akro žemę, gali pagaminti 16 arkljo jėgų, o krintantieji 5 kv. mylių — 10.000 arkljo jėgų.

Taigi, ar nomenkumas mūsų tñži nierių ir technikų, kad jie, džiaugda miesi, užvaldę visas gamtos jėgas, nie kaip nemoka panaudoti tos, kuri yra ant kiekvienų durų slenkščio.

TAI BENT UOSLĖ.

Šiauriniame Kvebeke (Kanadoj) vienos geologinės ekspedicijos metu pa kydo du aukso ieškotojai. Paklydusių ieškoti buvo pastūsti su orlaiviu du la kūnai, bet negalėjo rasti. Tuomet bu vo pakviesta į pagelbą du indėnai, pa garsėję apylinkėj savo ypatingai jau tra uosle. Išskridus su jais paklydu sių ieškoti, vienas jų po kurio laiko tarė užuodžias laužo dūmų kvapą. Nu sileidus indėno nurodyta kryptim iš tik rųjų buvo surasti paklydusieji.

V. Adomaitis.

Tėvynei.

Už Tėvynę norėčiau mirti,
Už Tėvynę kraują lieti,
Turiu dar aš šitą vilti
Nors už ją ir reikt kentėti.

Ant Jos aukuro taip švento
Savo širdį trokštū dėti,
Kad Tėvynė tik gyventu,
Kurį turim mes mylėti!

Dar perneš žaltosios bangos
Per savo tamsias gelmes
Į kraštą, kurs man taip brangus,
Kur neniekins gal manęs.

Kas išnaikins Josios būvį
Kas išpės ją iš širdies!
Ar rasi tokį lietuvi,
Kur Tėviškės išsivadės?

Kad ir širdis ledo būtų,
Kad ir daugel ji kentėtų
Mirs lietuvis už Tėvynę
Kad tik ji gražiai klestėtų.

tauti, kad kai kurie nematydami sau tokios naudos, nuo visuomeniško darbo pasitraukia, palikdami net ir atskiras organizacijas vadovauti žmonėms, kurie kartais gal ir turi gerų norų, bet to čia negana. Čia reikalingas dar intelektuali nis ir bendras išsilavinimas, kuri są moningai panaudojus organizaciniam veikimui, galime organizaciją vesti taip kad ji būtų ir jos nariams ir pačiai kolonijai naudinga.

Organizacija be tinkamų vadų arba mardės, ar visai pairs o to pasekmės — kolonijai moralis nuostolis ir didžiausias stabdys tolimesnėje to darbo srityje.

Panagrin kin dabar nors paviršu tiniškai dabartinę padėti mūsų organi zacijų. Pirmiausia, tai stoka joms or ganizacinės drausmės. Juk buvo gi to kių atsitikimų, kada pavieniai orga izacijos nariai, net viešose kolonijos iš kilmės stengdamiesi ardyti nustatytas švencijų programas, tuo pat ardydami bendrą tvarką.

Arba vėl, organizacija niškinasi savo nedalyvavimą kokioj šventėjtuom kad nebūvo jai oficiališkais raštais pra nešta. O tuo tarpu tos organizacijos Centro v-bos sekretorius, buvo tos šven tės rengimo komiteto nariu. Dar del kitos organizacijos šaukiama, kad ji eanti paursi, joje esą prisiplakę tau saus elementai, kad joje esą daug taisy tino, net grasinama ištotti iš organiza cijos narių skaičiaus.

Gaila tokiu atvejų tų, kurie drįsta save vadinti inteligentais. Ar jie turi

morale teisę taip išsireikšti? Reik e i į tokias organizacijas, pasišvesti, atiduo ti savo pajegas, dirbti jos naudai, tai syti visus blogumus, tvirti kūrėti, bet neardyti. Nereik tyčiotis, kad orgau zacija paursi. Atmint reikt tai, kad lengva yra išardyti, bet sunku ką nors sukurti, ir todėl dažniausiai ardytojai yra tie, kurie nieko nėra toje srityje nuveikę ir nežino kiek tas reikalavj vargo ir trisuo. Neprailegtū nieks tuo atžvilgiu net ir pasyviai laikytis ne tik kad organizacinį veikimą griauti.

Mes čia Brazilijos Lietuvių koloni joj turime Lietuvos S-gą Brazilijoj, kuri juncia apie save visas organizacijas, todėl ir atotij ypatinga pareiga Sajun ga turėtų sau pasistatyti pagrindinai pertvarkyti esančias organizacijas pa šalinant iš jų kas yra blogo ir smerktino o nešant į jų gyvenimą tą, kas yra kilnu, padoru ir naudinga kolonijai ir visai tautai. Sąjunga yra pagrindas mūsų kolonijos visuomeninio gyvenimo kaip juridinis vienetas iš jos ir laukia ma produktingo darbo.

Tiesa, apart organizacijų dar turi me vadinamus mokyklų Tėvų Komite tu, kurie šalies įstatymais yra nenu matyti, todėl jų funkcijos yra neoficia lios ir vadovaujama rolė mokykloje ypač mokslo atžvilgiu priklauso moky kly vedėjams, o turtas Sąjungai, kaipo juridiniem asmeniui ir faktinam to turto valdytojui, žinoma paliekant visą kontrole tiesioginiam Lietuvos Vyriausybės atstovui.

(b. d.)

PASAULY

OFICIALUS KOMUNIKATAS APIE LENKŲ VOKIEČIŲ PASITARIMUS.

Berlynas. VII.5. Elta. Dėl lenkų užsienių reikalų ministerio Becko atsilankymo Berlyne išleistas toks oficialus komunikatas: „Dvių dienų lenkų užsienių reikalų ministerio vizitas Berlyne davė progos plačiam pasitarimui tarp Vokietijos vado ir vokiečių vyriausybės ir p. Becko. Per tą pasitarimą, kuriam buvo svarstomi specialiai Vokietiją ir Lenkiją domj klausimai ir visuotinės Europos politikos problemos. Pasireiškė toji eina pažūrų sutapimas. Su pasitenkinimu galėjo būti konstatuota, kad vokiečių lenkų 1934 metų sausio 26 d. pareiškimas kiekvienam atveju buvo visiškai pateisintas ir tai ne tik abiejų valstybių tarpusavio santykiuose, bet ir kaip konstruktyvinis elementas patikrinant taiką Europoje. Ponas Beckas ta proga pažymėjo, kad rados ir kanclerio pareiškimas apie Lenkiją jo gegužės 21 d. kalboje, ypatingai jo pageidavimas, kad vokiečių lenkų sutartis, būtų patvari, sukėlė Lenkijoje gyvą atgarsį ir kad iš lenkų pusės esama pageidavimo dar gilinti draugingus kaimyninius santykius su Vokietija“.

Oficialus komunikatas baigiamas šitaip: „Abi vyriausybės, atsižvelgdamos į kaimyninę abiejų valstybių padėtį, ir atteityje pavalkys glaudų kontaktą ir pavėgę visas savo jėgas Europos taikos darbui“.

NERAMUMAI INDIJOJ.

Kaikur žmonės kovoja dėl savo politinių nusistatymų, bet Indijoj dar kovoja vis dėl titybos. Taip 6 rugpiūčio Pheunheroje, provincijoj Bilhar, minima iš 3000 indusų puolė į magometonų mečetę, ir tik su policijos pagalba pavyko malšinti šiuos išsklaidyti. Policija priversta buvo pavartoti net ginklus ir rezultate 5 indusai buvo užmušti ir septyni sunkiai sužeisti.

Šeši metai.

(pabaiga)

Po nekurio laiko, tačiau visgi paminėkime kad ir didžiausiomis pastangomis, bei pasiašventimu surinkti reikia mos sumos nepavyks, juo labiau, kad radosi ir tokių žmonių, kurie samoninai, ar ne tam darbai kludė.

Pagaliau ir pats Fondo Komitetas, tai pamatė, todėl mokyt. V. Nališkai padedant, Gorb. p. Konsulo Dr. P. Mačiūlo patarimais, kreipėsi su prašymu į Draugijų Užsienio Lietuviams Reutį, prašydami 5000 litų pašalpos mokyklos sklypo užpirkti. Draugija tinkama įvertinus šį Komiteto pradėtą darbą, ištiesė pagalbą ranką, suteikdama 5000 litų pašalpą, kuriuos iškeitus į vietinę valiutą gauta 11:9758000 mil. Pridėjus kiek aukomis surinktų pinigų sklypas tapo nupirktas už 12:0005000 litais. Gorb. p. Konsulas Dr. P. Mačiūlis pasirūpino išgauti iš Lietuvos Vyriausybės reikalingą statybos pradžiai pinigų sumą, ir tėvų Komiteto jaunimui padedant pradėta paruošiamieji statybos darbai: sklypo aptvėrimas, pamatams griovių kasimas ir t. p. Greit p. Konsulo rūpesniu pradėta ir pačių mokyklos rūmų statyba. Taip visiems suritintai dirbant, neprabėgo nei pusantros metų kaip Mokos rajone išdygo gražūs moderniška įrengti «Dr. Vinco Kudirkos» vardo m-los rūmai.

Tuo gali pasidžiaugti kiekvienas lietuvis, o ypatingai tas kuris nors kiek

ŠANCHAJUJE VEŽIKAI KELIA PROTESTĄ.

Francuzų koncesijoje Šanchajuje kiniečiai vežikai «rikša kuli» nepatenkinti uždėtomis jiems naujomis licencijomis, pradėjo triukšmauti, užpildinėdami visus pasitaikiusius gatvėje auto mobilius bei vežikus. Francuzų policija mėgino jiems pasipriešinti, bet kiniečiai du policistų nuvilko į kinų teritoriją ir juos smarkiai apkūlė. Francuzų įstaigos tuo reikalu iškėlė protestą.

PAGERBS KINO ARTISTE.

Pagal švedų laikraščio «Aftonbladet» pranešimą garsioji filmų artistė švedė Greta Garbo, kuri šiuo laiku vėsi Švedijoje, neužlgo žada vėl grįžti į Ameriką, kur tęs toliau savo darbą Halyvoode. Pripažinimui jos didelių nuopelnų meno srityje Los Angeles universitetas suteikė jai garbės doktaro laipsnį. Išskilmės bus atliktos universiteto saleje ir Greta Garbo ta proga laikys laisvai parinkta tema įskaita iš meno srities.

NUTEISĖ HABESBURGU ŠNIPĀ.

Belgradas. Mariburo tribunolas nuteisė 4 met. sunkių darbų kalėjimo tuoj Ivaną Gabritch, austrijos pilietį, kuris buvo kaltinamas šnipinėjimu Habesburgų, Austrijos karališko sosto įpėdinių naudai. Pas kaltinamajį buvo rasta ir kariškos amunicijos, kurią jis kontrobandos keliu pristatinėjo Habesburgų į sostą gražinimo šalininkams.

NERAMUMAI FRANCIJOJ.

Francija susiūkė jau pirmų vaisių iš draugavimo su sovietais. Kilusios Breste iš priežasties aigų sumazino nereikšmingos demonstracijos, priėmė labai grasinančią formą, kuomet prie jų prisidėjo uosto dirbtuvių darbininkai. Darbininkai, kurie dirbo prie statybos karo laivo «Dunkerque» nepatenkinti, dėl sargybos, kuri buvo pastatyta dėl atsargumo, pareikalavo, kad ji būtų nuimta. Neišpildžius jų

reikalavimo, dirktuvėse kilo baisiausias sąjudis, ir į sargyba pasipylė kas tik pateko darbininkams į rankas. Po to darbininkai susijungė gatvėje su kitais demonstrantais pradėjo savo eisenas po miestą, dainuodami revoliucines dainas ir iškeldami raudonas vėliavas. Demonstracijos priėmė labai rimtą pobūdį, nes demonstrantai puolė daužyti kai kurias įmones. Taip sudaužyti 5 kavinės, 2 kinoteatrai ir t. p. Valdžia ėmėsi griežtų priemonių, kad streikuojančius suvaldyt. Kol kas streikas dar tęsiasi. Gyventojai labai nerimauja nes mato didelį pavojų iš streikuojančių pusės.

55 JŪRININKŲ LAIDOTUVĖS.

Paryžius. Anglų «Matin» korespondento pranešimu 5 d. rugpiūčio mėn. Sovietų laivai atvežė į Kronštadtą 55 laivonius, jūrininkus, kurie žuvo 25 d. liepos mėn. paskendusiam sovietų pavandenyniam laive. Žuvusieji jūrininkai buvo labai iškilmingai palaidoti Kronštado kapinėse.

Laidotuvėse dalyvavo labai daug žmonių ir pulkai kariuomenės. Ant rusių kapo padėta vainikai žymiausių komunistų vadų ir komunistinių organizacijų.

ISPANIJOJ AREŠTUOJA KOMUNISTUS.

Madridas. Ispanijos komunistai 5 d. rugpiūčio mėn. Madrido centrinėse gatvėse padarė labai triukšmingą manifestaciją. Įsismaginčius manifestantus teko policijai jėga išsklaidyti. 63 komunistai areštuota.

SUSIDURĖ LAIVAI.

Įplaukiant į Montevideo uostą susidūrė du anglų laivai «Ronda» ir «Cromarty». Pirmasis iš jų tiek nukentėjo, kad tuoj po įvykio paskendo. Antras dar galėjo pasiekti Montevideo uostą.

SERGA A. VALDEMARAS.

Pranešimu iš Kauno, buvęs Lietu-

vos Ministeris pirmininkas Voldemaras, kuris šiuo laiku kalėjimo atbūna ilgalaikę bausmę, sunkiai apsirgo.

PRIPAŽINO DARBININKAMS ATOS TOGAS

Santiago. Čilės Vyriausiasis Tribunolas išleido taisyklės kuriomis pripažįstamos įvairių imonių darbininkams atostogos. Kiekvienas darbininkas išdirbęs per metus 180 dienų, turi teisę gauti 15 dienų atostogų.

NAUDINGAS ĮSTATYMAS.

Einant paskutiniu Ispanijos Karo ministerio parėdymu, visiems darbininkams, dirbantiems ispanų karo pramonėje, draudžiama būti nariais bei kokių politinėj organizacijoj.

PASLAPTINGIEJI SPINDULIAI ITALU — ABISINU KARE.

Paryžius. «Paris Soir» korespondento pranešimu, šio mėnesio pabaigoje, karaliui Viktorui Manueliui ir Musoliniui dalyvaujant įvykis Italų kariuomenės manevrai, laike kurių bus išmėginama veikimas «paslaptinųjų spindulių» kurių pagalba tolimos distancijos atstume sustabdomas motorų veikimas. Jei tų spindulių mėginimas gerai pavyktų, jais bus naudojamosi Italų — Abisinių kare.

TRAUKINIO KATASTROFOJE ŽŪVO 30 ŽMONIŲ.

Paryžius. 5. Telegrafo pranešimu netoli stoties Tindhams susidūrė eidami visu smarkumu du traukiniai. Karas trofoje 30 žmonių žuvo ir labai daug sužeistų.

SKELBKITES

TIK „LIETUVY“

prisidėjo, prie šių rūmų pastatymo. Po pusšimtų metų vargo ir skurdo š. m. balandžio mėn. 1 d. mokykla persikėlė į nuosavus rūmus. Už tai visų pirmą turime būti dėkingi D. U. L. R. nes ji pirmoji suteikė pašalpą tuo patiam padėdama pamatus «Dr. V. Kudirkos» v. rūmams, kurie rodys tikrąjį kelią priaugantiem jaunimui ir saugos jį nuo ištautėjimo.

Dabar mokykla persikėlė į nuosavus rūmus gal kai kas mano, kad jau nereikia mokėti nei už vaikus, nei aptarnavimo reikalams nei k. k. Bet taip galvoiant labai apsirinkama, nes mokykla dar daug ko trūksta, kad ji bus galutinai sutvarkyta.

Mes čia Brazilijoj kitokio pobūdžio mokklų netarime, vien tik pradines, todėl mūsų visų turėtų būti šventa pareiga joms rūpintis ir kuo daugiausia tobulinti, kad jos baigę mūsų vaikais turėtų tikra supratimą, ir orientacija jo būsianam gyvenime. O tuo rūpintis privalo visi ir visur.

Mokykla naujuose rūmuose pradėjo veikti dviem komplektais. Atidaryt antrą komplektą, trūko mokiniams suolų ir kito inventoriaus, kurį K-tas pirko išsimokėjimui už 1:765\$000 mil. reišus. Ši skola jau baigiama išsimokėti. Mokinių skaičius nuolat didėjant, pageidaujamas būtų ir trečias komplektas, kuo Tėvų Komitetas taip pat rūpinasi. Juk tas ir yra svarbu, kad kiekvieną vaikų, įsiekiant mokykloj vietos priglausti, savoje mokykloje. Toliau numatyta įrengti Fizikos Kabineta, ir vaikams ambulatorija, kuriai tam tyčia yra įrengtas vienas kambaryukas.

Be to prie rūmų dar reikalinga sutvarkyti didelis mokyklos kiemas, kuris manoma išpilti ir apsolinti medeliais ir žole. Viso to atstiekti reikės daug dar darbo ir lėšų ko gal vienas mokyklos Komitetas ir nepajėgs bet reik tikėtes, kad ir kitos organizacijos bei pavieni asmenys prie to prisidės, gal neatsisakys suteikti paramos ir mūsų Konsulatas, kuris jau daug trūso ir lėšų yra tiems tikslams padėjęs. Turint nuosavą kultūrinį lizdelį — mokyklia, belieka ja tik daugiau rūpintis ir gerbti, o jos atnešta nauda, galėsime džiaugtis ne tik mes išieviai, bet ir visa lietuvių tauta.

K-to narys.

NEPR. LIETUVOS PRAMONĖ.

Lietuva yra ūkio kraštas. Bet tai ne reiška, kad Lietuvoje nebūtų pramonės. Tiesa, Lietuvoje nėra aukso, geležies, akmeninės anglies kasyklų, bet yra nemaža kitų gamtos turtų. Pav., miškai, dideli durpynai, kreidos ir gipso klodai, gintaras ir kita. Todėl yra pagrindo spręsti, kad Lietuvoje gali klestėti medžio pramonė (ypač gerai yra išaugusi lentų ir baldų gamyba), popierio bei celulozo pramonė, durpiniukystė, gipso ir cemento ir t. t. Prie to reikia pridėti žemės ūkio žaliavos perdirbimas. Pirmoje eilėje linai ir kanapės. Iš to atsirado audimo ir virvių pramonė. Neblogai yra išaugusi Lietuvoje ir odos bei kailių pramonė. Gerai pastatyta yra ir cukraus gamyba. Marijampolės cukraus fabrike 1934 metais buvo perdirbta 91.000 tonų cukrinių runkelių. Iš to

gauta 152.000 maišų (maišas 100 kilo gramų) cukraus, 1933 metais buvo perdirbta 51.000 tonų cukrinių runkelių ir cukraus gauta 81.000 maišų. Šiuo metu pradėtas statyti dar vienas cukraus fabrikas.

Iki šiol daug buvo įvežama N. Lietuvoje acto ir terpentino. Dabar susirūpinanti ir šiuos produktus gaminti krašte. Terpentino ir kalifornijos fabrikas bus pastatytas Alytuje. Numatoma, kad tas fabrikas, dirbdamas per metus 6 mėnesius, galės perdirbti apie 200—3000 tonų pušinių sūkų.

Kaip auga N. Lietuvos pramonė, rodo šie skaičiai: 1932 metais N. Lietuvoje buvo 1.104 pramonės įmonės, jose dirbo 19.743 darbininkai, 1933 met. pramonės įmonių buvo 1.108, jose dirbo 20.582 darbininkai, o 1934 m. buvo jau 1.118 pramoninių su 22.282 darbininkais.

Didžiausias Nepr. Lietuvos pramonės centras yra Klaipėda. Labiausiai čia yra išaugusi medžio (lentpjūvės), celulozo ir audimo pramonė. Šiuo metu Klaipėdoje yra 7 audimo fabrikai, kuriuos dirba daugiau kaip 2.000 darbininkų. Be to, įsisteigė Klaipėdoje mulio ir degtukų šiaudulių fabrikai. Prie to reikia dar pridėti 3 metalo apdirbimo fabrikai ir didelė bekonų gamykla.

Iš to matosi, kad Nepr. Lietuvos pramonė metai į metus auga. Pažymėtina, kad Lietuvos pramonė pradėjo augti kaip tik tada, kai pasaulį prislėgė sunkus ekonominis krizis, ir daugelio kraštų pramonė pergyvena sunkiausią laiką.

Galindas.

„LIETUVIS“

gaunamas šiose vietose:

- 1) Luz stoties kioske,
- 2) José Paulino vaistinėj,
- 3) Prie pašto laiptų ir kampo,
- 4) Rusų vaistinėj Mokoje,
- 5) Menkalčio krautuvėj S. Annoj.
- 6) „Vilniaus“ krautuvėje rua Pra tes 12.
- 7) Kirilausko krautuvėj, Vila Anastacioj, pas atskirus platintojus visuose miesto rajonuose ir „Lietuvio“ Redakcijoje visomis dienomis.

DR. S. MEITIN.

Ultravioletiniai spinduliai.

(Diplomuotas Geidelbergo ir Rio universiteto.)

Priima: vidurinių, veneros ir nervų ligomis nuo 2 iki 6 val. vak. susikalbama lietuviškai.

RUA BARÃO ITAPETINGA 37-a salas 8 — 9. Tel. 4-0715.

Chamados.

J. FRIZZO IR KO BANKINIAI NAMAI

Isac Cogan tarpininkaujant, darome šamadas iš viso pasaulio šalių. Už oriausias kainas ir su pilnomis garantijomis.

RUA MAUÁ, 207. Tel. 4-3345.
São Paulo.

Vokiečių fotografijų įstaiga

„BERNARDO“
Įsteigta 1890 metų

Atlieka įvairius darbus fotografijų srityje. Specialybė padidinti, o taip pat su dažais.

Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Vyksta į namus fotografijų reikalais. Daro iš fotografijų naujas.

ARTHUR SCHMIDT

Rua São Caetano, 111 (senas n.103)
Tel. 4-5576 São Paulo.**DANTISTAS**

JOSE LEVKOVITS

Rua Silva Pinto, 264 sobr. São Paulo
Tel. 5-4954

Diplomuotas Europoje ir S. Pauly, su daugelio metų praktika. — Blombuoja dantis už 10\$000 su parselena, arba sidarbu. — Darbas garantuotas. Traukia dantis be skausmo už 5\$000. Atidaryta dieną ir nakti. —

Moterišku rūbu siuvėja.

Siuva visokius moteriškus rūbus sulig naujausių madų. Darbas greitas, sąžiningas ir pigus. Lietuviams nuolaida.

V. Bacevičienė.

Rua Campineiros Nr. 62 (Mooça).

DEVĖK GRAŽIUS RŪBUS!

Rūbai gražus tik tada, kai gražiai pasiūti.

Siuvame sulig naujausių madų ir pigiau negu kitur. Didelis medžiagų pasirinkimas. Darbas garantuotas.

Rua Duque de Caxias 6-A

(prie Sorocabano stoties)

Prof. Dr. Mario Gnecco

IR GYDYTOJO PADEJEJAS FELČERIS

Is. Garlo

Medikas, Chirurgas, (operatoras), Akušerija, Moterų ir Vyrų ligos Sifilis, Šankkeris, tripperis. Pagydoma trumpiausiu laiku nuo 3 iki 5 savaičių. Odas, Mažakraujistės. Vidurių ligos ir t. t. Vedernikas pagydomas be operacijos. Ištyrimas kraujo, šlapimo, skreplių, išmatų, nugarkaulio ir kitų mikr. Kalba lietuviškai ir kitomis kalbomis. Priėmimo valandos: nuo 2 iki 7 val. vak. Sekmadieniais: nuo 10 iki 11 val. Rua Barão Paranapiacaba, 5 1 aukštis (Prio Largo da Sè).

Už apmokamus skelbimus Redakcija neatsako.**Moterų Gydytojas DR. LORCH**

Moterų ligos, operacijos, gimdymo pagalba, spindulių terapija.

Buvęs 51/2 metų asistentu moterų klinikoje Berlyno ir Frankfurt Rentgeno institutas p/M. universitetuose ir vadovaujančiu gydytoju 2° operacinio Diatermia Ultravioletniai spinduliai.

PRIĖMIMAS: Rua Barão de Itapitinga 18, kamb. 914 920 ryte 9 — 11,30 (išskyrus trečiadienius) vakare 3 — 5,30 kas dieną. Telefonas 4-7337, šaukiamas nakėia 7-3789.

Dr. B. K. Chipiakoff

(Maskvos universiteto 1914 m. laidos.)

Rua Ypiranga 15. ap. 4. (kertė rua Santa Ephigenia) Tel. 4-0316

Ligonius priima: nuo 4 iki 9 val. vak., šeštadieniais nuo 3 iki 8 v. v. Sekmadieniais nuo 10 iki 1 val. Venerinių, vidurinių ir psichinių ligų Laboratorija: tyrimas šlapimo, kraujo, mikrobu ir t. t.

Dr. Adolpho Taubkin

ADVOKATAS

(Diplomuotas S. Paulo fakulteto)

Civilinės ir prekybinės bylos, kontraktai, (ipotekos, žemės pirkimas ir pardavimas ir t. t.) skolų išreikalavimai ir visi kiti juridiniai reikalai.

Raštinė: Rua Direita Nr. 2, 2-as aukštis, salė 5. Telef. 2-1639.
Atidaryta: nuo 9 iki 11 ir nuo 3 iki 5 val. vak.

Kalba lietuviškai.

Daktaras

A. JAZARA-SNEGE

(Maskvos gydytojas nuo 1914 m.) Vidaus ligos, chirurgija, venerijos ir moterų ligos.

Priėmimas nuo 9 — 12 v. ryt. ir 3 — 7 v. v.

Ladeira Porto Geral 12 sobr.

(kampus Boa Vista ir 25 de Março)

2 andar, salas 4 e 5 Gyv. butas ten pat 5 aukšte.
Tel. buto 2-5068.**PRISIEKUSIS VERTĖJAS.**

Verčia iš visų kalbų įvairius dokumentus kaip va: kontraktus, viso kius liūdijimus ir t. t. Paruošia įvairius dokumentus įvairiuose atsitikimuose: Chamados ir pilietybės įgijimui.

MIGUEL OCOUGNE

Rua 15 de Novembro Nr. 32.

Tel. 2-6393

Laivakortės į Lietuva ir iš Lietuvos pigiausiomis kainomis

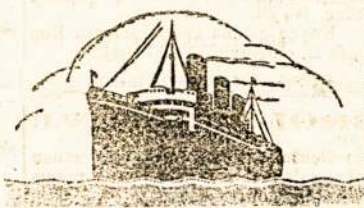
Laivų išėjimas į Europą	
Londonier	30. 7. 35.
Astrida	14. 8. 35.
Olympier	30. 8. 35.

Klinos pigios.

CASA BANCARIA J. FRIZZO E CIA [kurta 1900 m.]

Rua Mauá 207, kampas rua Conceição, prie pat Luz stoties.

Įstaigos darbo teisingumas garantuotas 100:000\$000, kurie padėti valstybės banke. Kalbame lietuviškai [staiga atdara kasdien nuo 8 val. ryto ligi 6 val. vakaro, sekmadieniais tik ligi 12 val.

BRAZILIJOS NAUJIENOS.

Brazilijoje statomas pirmas orlaivis.

Rio de Janeiro mieste „Parque de Aviação dos Affonsos“ orlaivių dirbuvėse statomas pulkininko Muniz konstrukcijos pirmas orlaivis Brazilijoje. Šiam orlaiviui panaudojamas motoras „Gipsy“. Iki šiol Brazilija sau orlaivius pirkdavosi užsieniuose.

Brazilija mokės užsieniams skolas.

Rio. 8. Paskutiniu laiku buvo daug kalbama ir net vietos spaudoje rašoma, kad Brazilija atsisakys mokėti užsieniams savo skolas. Šiomis dienomis Finansų Ministeris viešai pareiškė Brazilijos Banko valdytoji, kad užsieniams skolas būsią mokamos. Artimiausią šią ratą bus sumokėta 15 d. rugpjūčio mėn.

Susirūpinę dėl gazolinos kainos.

Padidinus vyriausybei gazolinos importui maito mokesnį, gazolino importo bendrovės susitarė pakelti jos kainą vietos rinkose. Kadangi šiuo laiku jau gazolino kaina ir taip gana aukšta, dar didesnis jos kelimas priverte susirūpinti šoferius ir automobilių savininkus. Visos Brazilijos automobilių savininkų ir šoferių sąjunga padavė tuo reikalu Respublikos Prezidentui prašymą.

Sučūpo netikrų pinigų dirbėjus.

Rio. Miesto policija, netoli Itararó kalno menkuose namukuose užtko netikrų pinigų fabriką. Rasta daug metalo iš kurio buvo kaltos monetos ir joms dirbti prietaisai. Buvo kaluotos monetos po 1\$000 ir 2\$000 vertės, kurių rasta taip pat nemažas skaičius.

Vokiečių imigracijos 75 m. sukaktuvės.

Florianopolis. 3 d. rugpjūčio mėn. vokiečių kolonija Santa Catarinos, estado sostinėje Florianopoly, labai iškilmingai šventė savo išėlyvų imigracijos į Braziliją 75 metų sukaktuves. Šventė je dalyvavo daug ir estado valdžios aukštų svečių brazilų.

Sparnuoti Lietuviai.

Gauta São Paule, platinimui, S. Amerikoj „Atlasso“ išleista apie pirmus Lietuvos transatlantinius lakūnus a. a. St. Darių ir St. Girėną knyga „Sparnuoti Lietuviai“.

Knyga labai gražiai išleista, gražiu drobės viršeliu, gausiai paveiksluota ir labai įdomi. Knygos turinys: Žūvusių lakūnų biografijos, jų pasirėngimas žygiui, žygis ir jo traginga pabaiga, tragedijos priežastis ir kit.

Knygos kaina 1½ dolerio. Gautieji pinigai eina a. a. Dariaus ir Girėno paminklo statybos fondui.

Kiekvienas susipratęs lietuvis turėtų šią knygą, kaip atmintį žūvusių lakūnų, įsigyti.

Knygą galima gauti Lietuvos Konsulate ir „Lietuvio“ redakcijoje.

BROLI-LIETUVI!

Neužmiršk, kad jau laikas atnaujinti „L I E T U V I O“ prenumeratą antram pusmečiui.

Neatlikęs to reikalo, neteksi geriausio savo draugo ir paterėjo.

Pranešimai.

Šiuo pranešama Sporto S-gos „Lithuania“, Bom Retiro skyriaus narių žinia, kad ateinantį ketvirtadienį, rugpjūčio mėn. 15 d. Rua Bandeirantes, 92, įvyksta skyriaus narių visuotinas susirinkimas.

Susirinkime bus svarstoma labai svarbūs organizacijos reikalai, todėl visus narius ir prijaudėnčius prašome dalyvauti.

Valdyba.

Norintiems įsigyti Dariaus ir Girėno bendro iškilmingo paminėjimo fotografijas, pranešama, kad užsirašyti galima šiose vietose: Mokoje, rua Coxipó, 13, pas mok. P. Korsaką kasdien nuo 8 val. ryto iki 12 val. d. ir B. Retire pas V. Godliauską Liet. Name rua Bandeirantes, 92. Pirmadieniais ir trečiadieniais nuo 3 v. p. p. iki 5, 30 v. vak. ir penktadieniais nuo 8 v. v. iki 10 v. nakt. Fotografijos labai gerai pavykusios. 1 fot. kainuoja 4 mil. Užsirašymas tęsis iki 8. m. rugpjūčio, 10 d. Užsirašant reikia iš anksto užsi mokėti. Kas yra užinteresuotas šiuo reikalu, prašoma nesivėlininti.

V. Godliauskas.

Redakcijos Pranešimas.

Šiuo pranešama gerbiamiems skaitytojams, kad įvairiais redakcijos ir administracijos reikalais galima kreiptis visomis dienomis nuo 3 val. p. p. iki 8 val. vakaro. Sekmadieniais nuo 8 val. ryto iki 12 val. dienos.

Tuo pat laiku galima pamainyti imamas iš S-gos knygyno skaityti knygas.

Redaktorius.

Pranešama V. Anastacio lietuvių žiniai kad visokiais mokyklos reikalais ir apmainyti iš knygyno imamas skaityti knygas galima kreiptis trečiadieniais nuo 6 iki 10 val. vakaro ir sekmadieniais nuo 2 val. p. p.

Mokytojas.

Pašto dėžutė

Redakcijoje yra laišakai:

T. Davolytei, A. Varniui, J. Gedgaugis, J. Zakarevičius, J. Andrukaitis, P. Daukšni, A. Pariokui, A. Vabalienel, B. Grigui, J. Bratkauskas, J. Pribušniui, J. Gurskiui.

PASTABA: Laiškų ėmėjai neturintieji išsipirke pašto dėžutės — moka už laišką 200 reisų.

Administracija.

MERCEARIA IDEAL.

Didžiausias pasirinkimas.

Vaisiai, šalti užkandžiai, vynas ir actai užsieniniai ir vietiniai, sviestas, sūris ir pienas „União“.

Conrado dos Santos.

Paieškojimai

Aš Jonas Jaruševičius paieškau savo brolių Praną Jaruševičių, kuris yra kilęs iš Pažaislio valsčiaus. Į Braziliją atvyko 1929 metais. Kas turi apie jį kokių žinių, arba jis pats, prašau pranešti šiuo adresu:

J. Jaruševičius, Calle Grecia, 312 Villa del Cerro Montevideo. R. O. U.

Juozas Alinauskas paieško savo brolio Jono Alinausko. Kas apie jį žino, arba jį patį prašoma pranešti šiuo adresu — Rua Mauá, 207, São Paulo.

Gyvenantis São Paule liet. Jurgis Radzevičius paieško savo sūnaus Aleksandro Radzevičiaus. Aleksandro Radzevičius slūvėjas ir praeitais metais gyvenęs fazendoje Gabriel Jorge. Kas apie jį žino, arba jį pati prašo — atsiliepi šiuo adresu: „Lietuvio“ Caixa postal 1764, São Paulo.

***

Skaityk ir Platink

„LIETUVI“

Paieškojimas.

Lietuvos Respublikos Konsulatas São Paulo, rua Aureliano Cautinho, 10 paieško žemiau išvardintus asmenis:

1. Žungailų Vincą — iš Štalių miesto.
  2. Vilnonį Antaną iš Anykščių m.
  3. Vilnonytę — Grebnickienę Oną, iš Anykščių miestelio.
  4. Švarčą Karolį ir Švarcienę Eleną, kilusius iš Šančių — Kaunas.
  5. Treigį Juozą, Salako valstičiaus, buvusį savanorį.
  6. Šapolienę — Karvelytę Elzabetą.
  7. Vilką Boleslovą, Tartokų km, Jonavos valstė.
  8. Jakubonį Kazį, Kupiškio valstė.
  9. Slavainį Alfonsą, Kriukių m. Štalių apskr.
  10. Žalnierukynienę Zuzaną.
  11. Zigmantienę Elzabetą.
  12. Juozas ir Stepanida Bykova.
  13. S. Kacevičių.
- Visi piliečiai, kurie žino paieškų asmenų gyvenamąsias vietas, tepraneša jų adresus Konsulatui.

AR JAU ATNAUJINAI PRENUMERATĄ?.. SKUBINK, KITU BUDU NUSTOSI DAUG NAUJIE NU IR ĮVAIRENYBIU!

JAUNIME, neužmiršk, kad

Sporto S-gos „Lithuania“ Mokus skyrius rugpjūčio mėn. 11 d. „Dariaus Girėno“ salėje (rua Coxipó 13) rengia linksmą šokį

VAKARA

GRIEŽ LITHUANIEČIU STYGU ORKESTRAS

Vakaro pradžia 7 val., vak., pabaiga 12 val. nakties.

Jeif norite sekmadieniais linksmai ir gražiai laiką praleisti, tai atsilankykite į Sporto S-gos „Lithuania“ Bom Retiro skyriaus rengiamus

VAKARUS

Šių metų rugpjūčio 4, 11, 18, ir 25 d. L. Namų salėje, rua Bandeirantes, 92.

GRIEŽ LITHUANIEČIŲ ŽAS-BANDAS

Vakaro pradžia 7 val., vak., pabaiga 12 val. nakties.

10 d. Rugpjūčio mėn. 10 diena.

NEUŽMIRSKITE!

Kad „Dr. V. Kudirkos“ v. mokyklos fešų metų sukaktuvių programa rengiamas gražus šeimyninis

VAKARAS

Programą išpildys šios mokyklos mokiniai suvaidindami du scenos vaidelių „Mokyklą“ ir „Vincelio Liga“; toliau tautiškos spalvos rūbeliuose gražus mergaičių „baletas“ akompanuojant smuiku ir pianui. Po to seka vaikučių deklamacijos. Seni, maži ir jauni — turėsite gražią liuosam laikui, praleisti „Dr. V. Kudirkos“ v. rūmuose R. Coxipó 13. Vakaro pradžia 8 val. pabaiga 4 val. ryto. Pakvietimai gaunami visose lietuvių mokyklose ir „Lietuvio“ Redakcijoje.

Mok. T. K-to Valdyba.